

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีข่าวเกี่ยวกับพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนากระทำความผิด ทั้งทางคดีโลกและศีลธรรมมากมายหลายรายด้วยกัน ที่ได้รับการนำมาเสนอให้ปรากฏออกสู่สายตา และการรับรู้ของประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยผ่านทางสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ นิตยสารหรือโทรทัศน์ หรือการพูดคุยกันระหว่างบุคคล เป็นข่าวที่สร้างความฮือฮาไปทั่วประเทศ บางข่าวใช้เวลานานเป็นปี ๆ กว่าจะยุติลงได้ แต่บางข่าวก็ยังไม่สิ้นสุด ยังมีการติดตามข่าวมาเสนอเป็นระยะ ๆ

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ฉบับวันที่ 29 มกราคม-4 กุมภาพันธ์ 2539 หน้า 42 เขียนแสดงทัศนคติในเรื่องดังกล่าวนี้ว่า

"เรื่องอื้อฉาวในดงขมิ้น(คำเรียกวงการพระสงฆ์ เนื่องจากพระห่มจีวรสีเหลืองคล้าย สีขมิ้น-ผู้วิจัย) เกิดขึ้นมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยพุทธกาล จนเป็นเหตุให้พระพุทธเจ้าต้องทรงบัญญัติวินัยสงฆ์ รวมทั้งจรรยาวัตรต่าง ๆ สำหรับพระภิกษุสามเณร สำหรับในประเทศไทยการ ออกนอกดงนอกทาง ไม่ว่าจะเป็นประเด็นการเสพเมถุน จนกระทั่งถึงปล้นฆ่ากันเองภายในวัดก็ เกิดขึ้นมานานเช่นกัน แต่ที่ไม่ดัง ก็เป็นเพราะข่าวสารยังอยู่ในวงแคบ ครั้นอุณหภูมิตลาดค่าว เข้มข้น ร้อนแรงขึ้น โลกทั้งโลกถูกเปิดกว้าง ความไม่ชอบมาพากลทุกวงการจึงถูกขุดคุ้ยออกมา ประจาน... ตั้งแต่ปี 2530 เรื่อยมาจนถึงนาทีนี้ จึงถือเป็นทศวรรษแห่งความหม่นหมองของ สงฆ์ไทยอย่างไม่เคยปรากฏว่ามียุคสมัยใดเทียบเท่า

ถ้าจะเรียบเรียงเหตุการณ์ที่สร้างความหม่นหมองให้กับพระพุทธศาสนา ในช่วงดังกล่าว เฉพาะที่เป็นข่าวดัง ๆ ก็เริ่มมาตั้งแต่กรณีของอดีตพระนิกร ยศคำจู กับนางสาวอรปวีณา ต่อมาก กรณีของพระครูสมุห์สุรศักดิ์ หรือสมิเจียบกับนักร้องสาวแห่งพลอยคาเฟ่ มาถึงคดีเครื่องราชฯ ของเจ้าคุณผาสุก จนมาถึงปี 2537-2538 คนไทยทุกคนก็รู้จักชื่อพระยันตระ อมโรภิกขุหรือนาย

วินัย ละอองสุวรรณกัณฑ์ รวมทั้งฉายาที่สื่อมวลชนตั้งให้สารพัด เช่น จิ้งเขิว ยันคะ แก๊งทวยส์ แบบ ทแมน จิมคะ เป็นอาทิ เพราะหนังสือพิมพ์นำข่าวนี้มาเสนอเกือบทุกวันทีเดียว เรื่องพระยันตระยังไม่จบตีนัก ก็มีเรื่องของอดีตพระภิกษุพุกโร ทำอนาจารเด็กหญิงชาวเขาตามติดกันมา แต่เรื่องราวก็จบลงอย่างง่ายดาย ยังไม่ทันไร ข่าวสามเณรแอมจอมขมังเวทย์หรือนายหาญ รักษาจิตร สร้างตำนานโหด อย่างเด็กเพื่อทำน้ำมันพรายก็ปรากฏออกมาสั่นคลอนศรัทธาของประชาชนอีกครั้ง และข่าวพระโหดล่าสุดก็คืออดีตพระยอดซัด เสือภู ที่สังหารหญิงสาวชาวอังกฤษเสียชีวิต จนถูกศาลตัดสินลงโทษประหารชีวิต"

ข่าวเหล่านี้ล้วนแต่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนา และศรัทธาของประชาชนต่อพระสงฆ์ทั้งสิ้น ซึ่งในช่วงที่เป็นเหตุการณ์วิกฤติทางพระพุทธศาสนานั้น ก็ได้มีผู้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์กิจการคณะสงฆ์ในด้านต่าง ๆ เป็นอันมาก ครูหุข แห่งมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กแสดงความเห็นในเรื่องนี้ว่า

"ครั้นมาพิจารณาสังคมศาสนาแล้ว ยอมรับว่าเหนื่อยล้าอย่างยิ่งเพราะมีอสังขารในคราบสงฆ์ชื่อดัง ปรากฏเหตุสะเทือนใจขึ้นรายแล้วรายเล่า นับแต่ "สมิยันตระ" ที่ละทิ้งลูกเมียอย่างไม่ใส่ใจใยดีจนฉาวโฉ่เป็นระยะเวลายาวนาน กระทั่งถึงเรื่อง "พุกโร" ที่ต้องหาคดีข่มขืนกระทำชำเราเด็กที่โคงดงอยู่ในปัจจุบัน หรือ "กรณีเจ้าอาวาสวัดหนึ่งที่อยุธยา" มีเพศสัมพันธ์กับเด็กชาย ล้วนแล้วแต่สะท้อนภาพสังคมป่วยไข้ให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น วงการศาสนาเองคงต้องพิจารณากันอย่างจริงจังเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นได้แล้ว เพราะมิเช่นนั้นกรณีที่โคงดงไม่ก็กรณี ก็จะกลายเป็นบาดแผลตอกย้ำลงในความศรัทธาและเชื่อมั่นของประชาชนไปเรื่อย ๆ จนถึงขั้นวิกฤติศรัทธาค่องการศาสนาก็เป็นไปได้ โดยเฉพาะ "ความไว้วางใจแก่พระศาสนาในการดูแลและช่วยเหลือเด็ก" (มติชน 19 ส.ค. 2538 :20)

นอกจากนั้น ในรายงานพิเศษ ของหนังสือพิมพ์ข่าวสดฉบับวันที่ 22 สิงหาคม 2538 หน้า 29 โดยวิบูลรัตน์ กัลยาณวัตร ได้วิจารณ์เหตุการณ์ในเรื่องนี้ว่า

" เชื่อว่าจะต้องมีพระภิกษุ ประพฤติธรรมวินัยแบบผิด ๆ หลอกหลวงชาวบ้านอยู่อีกไม่น้อยและมีมานานแต่อาจถูกปกปิดไว้ ซึ่งถ้าเปิดเผยออกมาอาจเป็นสิ่งที่ใครนึกไม่ถึง แต่ปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ยุคแห่งการบริโภคข่าวสารสื่อมวลชนต้องแสวงหาข่าวสารมาป้อนแก่ผู้อ่าน การแข่งขันจึงมีมากขึ้น จึงไม่มีอะไรจะปิดบังได้อีกต่อไปเรื่องราวของพระสงฆ์ในประเทศไทยที่

ไม่ดีไม่งามอาศัยพึ่งพากระบวนการปกครองคณะสงฆ์ฝ่ายเดียวไม่ได้เสียแล้ว จะพึ่งกรมการศาสนา ก็เห็นจะสิ้นหวังเพราะไม่เอาใจใส่ในเรื่องเหล่านี้มาก่อน ปล่อยให้ปละละเลยจนทำให้สถาบันพระพุทธศาสนาและสถาบันสงฆ์ถูกเหยียดหยามป่นปี้ ถ้าไม่มีสื่อมวลชน มารศาสนาเหล่านี้ก็คงลยนวนลลอลกลงชาวโลกไปอีกนาน จึงสนับสนุนให้หนังสือพิมพ์ช่วยกันหาข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มาก ๆ ไม่ต้องกลัวว่าจะทำให้พระพุทธศาสนาเสื่อม เนื่องจากจะเป็นผลดีต่อศาสนามากกว่า เป็นการกระตุ้นเตือนคณะสงฆ์ให้มีการจัดทำสังคายนาเพื่อชำระมลทินในศาสนา”

พระสงฆ์ที่ประพฤตินอกพระธรรมวินัย จนกระทั่งเกิดเป็นอริกรณีในพระศาสนา มีมาทุกยุคทุกสมัย หนักบ้างเบาบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ในวงแคบ มีคนรับรู้ไม่มากนัก ด้วยข้อจำกัดด้านการติดต่อสื่อสาร และ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ก็เป็นเพียงข่าวบางส่วนเท่านั้น ยังมีข่าวเล็ก ๆ น้อย ๆ อีกมากมายที่ประชาชนไม่ได้รับทราบ จนมาในปัจจุบันที่เกิดมีสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข่าวสารความรู้ไปสู่ประชาชนทั่วทุกมุมโลก เกิดการแพร่กระจายข่าวสารความรู้ในเรื่องที่อยู่นอกสังคมของคนกลุ่มหนึ่งไปสู่สังคมของคนอีกกลุ่มหนึ่ง อริกรณีในศาสนาเริ่มได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนและนำเสนอแก่ผู้รับสาร ในหลายแง่มุม หลายรูปแบบ และดูเหมือนจะได้รับการจัดอันดับวาระ(Agenda Setting) ให้มีความสำคัญต่อการนำเสนอ โดยเฉพาะในหน้าหนังสือพิมพ์บางฉบับอย่างมาก ทำให้ข่าวสารด้านพระพุทธศาสนาเข้าสู่การรับรู้ของประชาชนมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นมาในอดีต

เหตุการณ์วิกฤตในพระพุทธศาสนา ไม่ใช่เพิ่งบังเกิดขึ้นในสังคมไทย ความจริงพระพุทธศาสนาได้ประสบวิกฤตการณ์มาหลายครั้งหลายหนแล้ว แต่ก็สามารถลุล่วงมาได้จนเป็นปึกแผ่น (คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2533)

จากวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นระยะๆ จึงทำให้หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เริ่มตระหนักถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อวงการพุทธศาสนา ถ้าหากเหตุการณ์ยังเป็นอยู่เช่นนี้ต่อไป โดยไม่มีการแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ โดยเฉพาะประเด็นข้อเรียกร้องที่ว่า ให้คณะสงฆ์หรือกรมการศาสนาจัดการชำระสะสางคดีด้วยความรวดเร็ว ยุติธรรม ไม่ชักช้าเหมือนที่เป็นอยู่ ให้ทำการแก้ไขพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ให้มีความทันสมัยมากขึ้น ให้อำนาจกับพระผู้ปกครอง มีอำนาจเต็มทีในการจัดการ โดยไม่ต้องผ่านชั้นตอนต่าง ๆ เพื่อประหยัดเวลาและเพื่อความรวดเร็วของการตัดสินใจขาด ไม่ให้ยืดเยื้อเนิ่นนานเกินไป เพราะยิ่งนานยิ่งมีแค่ผลเสีย หรือแม้แต่การเรียกร้องให้ลงโทษพระภิกษุสามเณรผู้ทำผิดวินัยของสงฆ์ ตามกฎหมายบ้านเมืองได้ด้วย เป็นต้น

ทางกรมการศาสนาโดยมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นคณะภิกษุผู้มีอำนาจในการออกกฎหมายคณะสงฆ์ จึงได้เริ่มลงมือดำเนินการขกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และ พ.ศ.2538 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยมากขึ้นและขณะนี้ก็อยู่ในระหว่างของการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกด้าน เพื่อนำมาร่วมในการพิจารณาแก้ไข โดยทางกรมการศาสนาได้มอบหมายให้สวนศุสิตโพล สํารวจทัศนคติของประชาชนอีกด้านหนึ่งด้วย นอกจากนี้ ทางกรมการศาสนา ยังร่วมมือกับหนังสือพิมพ์มติชน ทำการสำรวจทัศนคติของพระสงฆ์และประชาชนเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ผ่านแบบสอบถามในหนังสือพิมพ์ข่าวสดด้วย

อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีการหยิบยกมาวิพากษ์วิจารณ์กันมาก ก็คือการเสนอข่าวของสื่อมวลชน ในเรื่องเกี่ยวกับความเหมาะสมของการนำเสนอเรื่องราวความเสียหายทางศาสนามาเผยแพร่แก่สาธารณชน อาทิ การลงรูปภาพของพระสงฆ์ที่ทำผิดในลักษณะต่างๆ เช่นกำลังกอดกับผู้หญิง หรืออื่น ๆ ที่มองดูแล้วอาจไม่เหมาะสมกับจรรยาบรรณของสื่อมวลชนที่ดี แม้แต่การใช้ภาษาของสื่อมวลชน ในกรณีที่เรียกพระสงฆ์ที่เป็นข่าวว่าทำผิดก็ไม่ให้ความเคารพ การเสนอข่าวแบบชี้นำแก่ผู้รับข่าวสาร เพื่อให้เห็นว่าพระภิกษุสามเณรที่ตกเป็นข่าวนั้น ๆ มีความผิดจริง เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นที่มีการหยิบยกมาอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง เพราะอาจมีผลกระทบต่อศรัทธาของพุทธศาสนิกชน จนนำไปสู่อันตรายที่จะเกิดแก่พระพุทธศาสนาโดยรวม ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในเรื่องนี้ ศาสตราจารย์สุกัญญา สูดบรรทัด ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และดร.สุรัตน์ เมธิกุล อาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แสดงความเห็นไว้ว่า

"การเสนอข่าวศาสนาควรทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และสุภาพ เพื่อจุดประเด็นความคิดให้สังคม ถึงความเสื่อมโทรมในวงการคณะสงฆ์ ไม่ใช่ศาสนา เพราะพระพุทธศาสนาไม่ได้เสื่อม แต่คนห่มผ้าเหลืองเสื่อม ให้คนในสังคมได้สำเหนียกและหาทางปรับปรุงคณะสงฆ์ให้ดีขึ้นซึ่งเป็นหน้าที่ของชาวพุทธศาสนิกชนอยู่แล้ว การตีแผ่ในเรื่องเหล่านี้ของสื่อมวลชน ทำให้เห็นว่าการปกครองทางศาสนาเองน่าจะมีการปรับปรุง กฎเกณฑ์ทางการปกครองของพระสงฆ์จะต้องเข้มแข็ง ต้องปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น"(ผู้จัดการรายวัน 10 ต.ค. 2538:13)

ดังนั้น งานวิจัยนี้ จึงต้องการศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์ ที่มีต่อการเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน ทั้งข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนาและข่าวสารเชิงลบต่าง ๆ ในแง่เกี่ยวกับบทบาท อิทธิพลและจรรยาบรรณความรับผิดชอบของสื่อมวลชน เพราะตัวพระสงฆ์เองเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากข่าวสารที่เกิดขึ้น และในฐานะที่ท่านเป็นอีกกลุ่มบุคคลหนึ่งที่เป็นผู้นำความคิดของประชาชนในด้านต่าง ๆ ทัศนคติที่ท่านแสดงออกมา ย่อมสะท้อนให้เห็น Feedback ในฐานะของผู้รับสารทางหนึ่ง และสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดจากการเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน ที่มีต่อพระพุทธศาสนาได้อย่างชัดเจน อันจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่บรรดาบุคคลในวงการสื่อมวลชน และต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบศาสนาร่วมกัน จะได้หาแนวทางแก้ไขไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อพุทธศาสนาในวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนา ของพระสงฆ์ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนา ของพระสงฆ์ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์เกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชน ในการเสนอข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนา จำแนกตามลักษณะทางประชากร
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์เกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน ในการเสนอข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนา จำแนกตามลักษณะทางประชากร
5. เพื่อศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบของสื่อมวลชน ในการเสนอข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนา จำแนกตามลักษณะทางประชากร
6. เพื่อศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์เกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชน ในการเสนอข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนา จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน
7. เพื่อศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์เกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน ในการเสนอข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนา จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน
8. เพื่อศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบของสื่อมวลชน ในการเสนอข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนา จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ปัญหานำวิจัย

1. พระสงฆ์มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางพระพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างไรบ้าง
2. พระสงฆ์มีทัศนคติต่อสื่อมวลชน ในด้านที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง
3. พระสงฆ์ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารทางพระพุทธศาสนาของสื่อมวลชนแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. พระสงฆ์ที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางพระพุทธศาสนาแตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารทางพระพุทธศาสนาของสื่อมวลชนแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ข้อจำกัดและขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนากับข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนาเท่านั้น ไม่ศึกษาการเปิดรับข่าวสารทั่วไปประเภทอื่น ๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ กีฬา เป็นต้น เนื่องจากเป็นข่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการวิจัยครั้งนี้โดยตรง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวเชิงลบที่สร้างความเสียหายแก่พระพุทธศาสนา อยู่ในปัจจุบัน จะได้รับการเน้นหนักเป็นพิเศษ โดยจะศึกษาเฉพาะพระสงฆ์ที่พำนักอาศัยอยู่ในวัด ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น เพราะเป็นเขตที่เข้าถึงสื่อมวลชนได้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับปัญหาด้านงบประมาณและเวลาไม่เพียงพอที่จะไปสำรวจทัศนคติของพระสงฆ์ทั่วประเทศได้ ดังนั้นผลการวิจัยจึงไม่อาจนำไปสรุปถึงพระสงฆ์ในจังหวัดอื่น ๆ ได้

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร	หมายถึง -ความบ่อยครั้งในการอ่าน หนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านนิตยสาร
ข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนา	หมายถึง เนื้อหาอื่น ๆ ทางพระพุทธศาสนาที่ไม่เกี่ยวกับข่าวพระสงฆ์กระทำ ความผิด
ข่าวสารเชิงลบทางพระพุทธศาสนา	หมายถึง เรื่องราวที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ที่เป็นข่าวว่าทำความผิดในคดีต่าง ๆ เช่น พระยันตระ พระภาวนาพุทโธ หรือพระยอดชัย เป็นต้น

พระสงฆ์ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปและผ่าน
กรรมวิธีการบวช ที่ถูกต้องตามวินัยบัญญัติทางพระพุทธศาสนา กับข้อบังคับของมหาเถรสมาคม
และมีชื่ออยู่ในบัญชีของวัดในช่วงทำวิจัย

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของพระสงฆ์ ที่มี
ต่อการเสนอข่าวสารทางพระพุทธศาสนาของสื่อมวลชน อาจเป็นทัศนคติที่เห็นด้วย เฉย ๆ หรือ
ไม่เห็นด้วย โดยใช้แบบวัด ทัศนคติของลิเกิร์ต สเกล แบ่งออกเป็นทัศนคติใน 3 ประเด็นต่อไปนี้
คือ

- ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนา
- ทัศนคติเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวเชิงลบทางพระพุทธศาสนา
- ทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารเชิงลบทางพุทธ
ศาสนา

บทบาทของสื่อมวลชน หมายถึง การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน
ในปัจจุบัน ต่อการเสนอข่าวสารทั่วไปทางพระพุทธศาสนา เช่น สื่อมวลชนช่วยเผยแพร่ความรู้
ทางพระพุทธศาสนาแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องหรือไม่

อิทธิพลของสื่อมวลชน หมายถึง ผลดีผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการ
เสนอข่าวสารของสื่อมวลชน เช่น การเสนอข่าวไม่ดีของพระบอ้ย ๆ ทำให้คนทั่วไปเสื่อมศรัทธา
ต่อศาสนา

ความรับผิดชอบต่อขงสื่อมวลชน หมายถึง การทำหน้าที่ของบรรดาสื่อ
มวลชนในการเสนอข่าวไม่ดีของพระ มีการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของสื่อมวลชนที่ดีหรือไม่
โดยใช้หลักจรรยาบรรณของสื่อมวลชนเป็นแนวตั้งคำถาม เช่นเสนอข่าวด้วยความเป็นกลางหรือไม่

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง อายุ พรรษา การศึกษาทาง
โลก การ ศึกษาสายนักธรรม การศึกษาสายบาลี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางพระพุทธศาสนา พร้อมด้วยทัศนคติของพระสงฆ์ต่อการเสนอข่าวดังกล่าว ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องด้านสื่อมวลชนอาจนำข้อมูลนี้ ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและปรับปรุงการเสนอข่าวของตนในด้านต่าง ๆ ที่ประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาโดยรวมต่อไป

2. เพื่อให้คณะสงฆ์มีความตระหนักถึงภัยที่อาจเกิดขึ้น จากการเสนอข่าวเชิงลบของสื่อมวลชนหรือสื่อบุคคล จะได้หาแนวทางในการแก้ไขและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความเข้าใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดวิกฤติศรัทธาของพุทธศาสนิกชน ต่อพระสงฆ์และพระพุทธศาสนาโดยรวม

3. ในแง่ของประโยชน์ทางวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นและแนวทางให้กับผู้ที่สนใจศึกษาด้านพระพุทธศาสนากับสื่อมวลชนให้ละเอียดยิ่งขึ้นต่อไป โดยเฉพาะในด้านผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จากการเสนอข่าวเชิงลบของสื่อมวลชน เนื่องจากยังไม่มียานวิจัยด้านนี้มากนัก